

## Karta przedmiotu

|                                          |                                                                                                                                                                                                                     |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
|------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|--------------------------------------|------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-------|
| Nazwa i kod przedmiotu                   | Metodologia badań językoznawczych (Wykład), PG_00145880                                                                                                                                                             |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Kierunek studiów                         | Filologia romańska i iberystyka                                                                                                                                                                                     |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Data rozpoczęcia studiów                 | październik 2025 r.                                                                                                                                                                                                 |                                                           | Rok akademicki realizacji przedmiotu |                        | 2025/2026                                                                                                                                                                              |                       |       |
| Poziom kształcenia                       | II stopnia                                                                                                                                                                                                          |                                                           | Grupa zajęć                          |                        | Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów<br>Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki |                       |       |
| Forma studiów                            | stacjonarne                                                                                                                                                                                                         |                                                           | Sposób realizacji                    |                        | na uczelni                                                                                                                                                                             |                       |       |
| Rok studiów                              | 1                                                                                                                                                                                                                   |                                                           | Język wykładowy                      |                        | polski                                                                                                                                                                                 |                       |       |
| Semestr studiów                          | 1                                                                                                                                                                                                                   |                                                           | Liczba punktów ECTS                  |                        | 4.0                                                                                                                                                                                    |                       |       |
| Profil kształcenia                       | ogólnoakademicki                                                                                                                                                                                                    |                                                           | Forma zaliczenia                     |                        | egzamin                                                                                                                                                                                |                       |       |
| Jednostka prowadząca                     | Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Romańskiej -> Zakład Językoznawstwa Romańskiego                                                                                                                |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców) | Odpowiedzialny za przedmiot                                                                                                                                                                                         |                                                           | dr Mirosław Trybisz                  |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
|                                          | Prowadzący zajęcia z przedmiotu                                                                                                                                                                                     |                                                           | dr Mirosław Trybisz                  |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Formy zajęć                              | Forma zajęć                                                                                                                                                                                                         | Wykład                                                    | Ćwiczenia                            | Laboratorium           | Projekt                                                                                                                                                                                | Seminarium            | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin zajęć                                                                                                                                                                                                 | 30.0                                                      | 0.0                                  | 0.0                    | 0.0                                                                                                                                                                                    | 0.0                   | 30    |
|                                          | W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0                                                                                                                                                                         |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
|                                          | Adresy kursu na platformie eNauczanie:<br>Moodle ID: 13109 Metodologia badań językoznawczych 2025/26<br><a href="https://mdl.ug.edu.pl/course/view.php?id=13109">https://mdl.ug.edu.pl/course/view.php?id=13109</a> |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Aktywność studenta i liczba godzin pracy | Aktywność studenta                                                                                                                                                                                                  | Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów |                                      | Udział w konsultacjach |                                                                                                                                                                                        | Praca własna studenta | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin pracy studenta                                                                                                                                                                                        | 30                                                        |                                      | 7.0                    |                                                                                                                                                                                        | 63.0                  | 100   |
| Cel przedmiotu                           | Zapoznanie studentów z głównymi nurtami metodologicznymi w językoznawstwie ze szczególnym uwzględnieniem najnowszych tendencji.                                                                                     |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |

| Efekty uczenia się przedmiotu                               | Efekt kierunkowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Efekt z przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Sposób weryfikacji i oceny efektu                                                 |
|-------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
|                                                             | [FRIMU2_U04] Poprawnie stosuje poznaną terminologię naukową w języku francuskim lub hiszpańskim, trafnie definiuje pojęcia z zakresu literaturoznawstwa, językoznawstwa i dydaktyki.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Poprawnie stosuje poznaną terminologię naukową w języku francuskim lub hiszpańskim, trafnie definiuje pojęcia z zakresu językoznawstwa.                                                                                                                                                                                                                                      | [SU4] test/exam - oral or written                                                 |
|                                                             | [FRIMU2_K01] Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, potrafi dokonać krytycznej oceny odbieranych treści, a także zastosować swoją wiedzę w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, potrafi dokonać krytycznej oceny odbieranych treści z zakresu językoznawstwa, a także zastosować swoją wiedzę w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych.                                                                                                                                           | [SK1] oral statement/conversation/discussion<br>[SK4] test/exam - oral or written |
|                                                             | [FRIMU2_W07] Zna szczegółowo współczesne dokonania, ośrodki i szkoły badawcze w zakresie językoznawstwa i dydaktyki, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania oraz tendencje rozwojowe.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Zna szczegółowo współczesne dokonania, ośrodki i szkoły badawcze dyscypliny językoznawstwa, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania oraz tendencje rozwojowe.                                                                                                                                                                                                      | [SW4] test/exam - oral or written                                                 |
|                                                             | [FRIMU2_W03] Zna na poziomie rozszerzonym terminologię, teorię i metodologię z zakresu językoznawstwa i dydaktyki w języku francuskim lub hiszpańskim.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Zna na poziomie rozszerzonym terminologię, teorię i metodologię z zakresu językoznawstwa w języku francuskim lub hiszpańskim w obrębie różnych szkół badawczych.                                                                                                                                                                                                             | [SW4] test/exam - oral or written                                                 |
|                                                             | [FRIMU2_U06] Umie merytorycznie argumentować w kontekście wybranych perspektyw, potrafi prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie, tworzyć syntetyczne podsumowania, wykorzystywać poglądy innych autorów z zachowaniem zasad etycznych.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Umie merytorycznie argumentować w kontekście wybranych perspektyw językoznawczych, potrafi prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie, tworzyć syntetyczne podsumowania, wykorzystywać poglądy innych autorów z zachowaniem zasad etycznych.                                                                                                                         | [SU1] oral statement/conversation/discussion<br>[SU4] test/exam - oral or written |
|                                                             | [FRIMU2_U02] Posiada rozwinięte umiejętności badawcze, dobiera adekwatne metody, techniki i narzędzia, wyciąga wnioski, opracowuje i prezentuje wyniki w zakresie literaturoznawstwa lub językoznawstwa, potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę z kilku dyscyplin naukowych.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Posiada rozwinięte umiejętności badawcze, dobiera adekwatne metody, techniki i narzędzia, wyciąga wnioski, opracowuje i prezentuje wyniki w zakresie językoznawstwa, potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę z kilku dyscyplin naukowych, w szczególności językoznawstwa i informatyki.                                                                                    | [SU4] test/exam - oral or written                                                 |
|                                                             | [FRIMU2_W01] Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o przedmiotowej i metodologicznej specyfice filologii, a także wiedzę o miejscu i znaczeniu filologii w relacji do innych nauk humanistycznych.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Ma uporządkowaną, pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o głównych kierunkach rozwoju badań lingwistycznych i tradycjach badawczych; ma uporządkowaną, pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o przedmiotowej i metodologicznej specyfice filologii ze szczególnym uwzględnieniem językoznawstwa, a także wiedzę o miejscu i znaczeniu filologii w relacji do innych nauk humanistycznych | [SW4] test/exam - oral or written                                                 |
| Treści przedmiotu                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>Refleksja nad językiem w europejskiej myśli filozoficznej od starożytności po wiek XX.</li> <li>Usamodzielnianie się językoznawstwa jako nauki, językoznawstwo historyczno-porównawcze, młodogramatyczny.</li> <li>Panorama metod i kierunków językoznawczych od strukturalizmu do kognitywizmu.</li> <li>Opis znaku i znaczenia w języku i w tekście.</li> <li>Rola korpusu w badaniach języka.</li> <li>Badania interdyscyplinarne w praktyce (np. analiza językoznawcza ukierunkowana na automatyczne przetwarzanie języków naturalnych: pojęcie predykatu, argumentu, aktualizatora, zdanie proste i złożone, predykaty pierwszego i drugiego rzędu, pojęcie klas obiektowych i jego zastosowanie, słownik elektroniczny...).</li> </ul> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                   |
| Wymagania wstępne i dodatkowe                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>Podstawowa wiedza z zakresu językoznawstwa.</li> <li>Znajomość języka polskiego oraz francuskiego lub hiszpańskiego na poziomie pozwalającym osiągnięcie założonych efektów kształcenia.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                   |
| Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się | Sposób oceniania (składowe)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Próg zaliczeniowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Składowa oceny końcowej                                                           |
|                                                             | Egzamin pisemny lub ustny z pytaniami otwartymi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 51.0%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 100.0%                                                                            |

|                       |                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----------------------|----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Zalecana lista lektur | Podstawowa lista lektur    | <p>Fragmenty:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>G. Gross, Manuel d'analyse linguistique. Approche sémantico-syntaxique du lexique, Villeneuve-d'Ascq, Presses universitaires du Septentrion, 2012.</li> <li>G. Gross, Manual de análisis lingüístico. Aproximación sintáctico-semántica al léxico, trad. y adaptación al español X. Blanco Escoda, Barcelona, Editorial UOC, 2013.</li> <li>F. Grucza, Zagadnienia metalingwistyki: lingwistyka jej przedmiot, lingwistyka stosowana, Warszawa 1983.</li> <li>A. Heinz, Dzieje językoznawstwa w zarysie, Warszawa 1978.</li> <li>G. Lakoff, M. Johnson, Metafory w naszym życiu, Warszawa 1988.</li> <li>R. W. Langacker, Gramatyka kognitywna - wprowadzenie, Kraków 2009.</li> <li>R. W. Langacker, Gramatyka kognitywna - wprowadzenie, Kraków 2009.</li> <li>E. Łuczyński, J. Maćkiewicz, Językoznawstwo ogólne wybrane zagadnienia, Gdańsk 2005.</li> <li>T. Milewski, Językoznawstwo, Warszawa 1969.</li> <li>M.-A. Paveau, G.-E. Sarfati, Wielkie teorie językoznawcze. Od językoznawstwa historyczno-porównawczego do pragmatyki, Kraków 2009.</li> <li>K. Polański (red.), Encyklopedia językoznawstwa ogólnego, Wrocław 1999.</li> <li>P. Stalmaszczyk (red.), Metodologie językoznawstwa. Podstawy teoretyczne, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2006.</li> <li>E. Tabakowska, Gramatyka i obrazowanie. Wstęp do językoznawstwa kognitywnego, Kraków 1995.</li> </ul> |
|                       | Uzupełniająca lista lektur | <ul style="list-style-type: none"> <li>I. Bosque, V Demonte (dirs.), Gramática Descriptiva de la Lengua Española, Madrid: Espasa, 1999.</li> <li>J. Dubois et al., Dictionnaire de linguistique, Paris 1973.</li> <li>R. Grzegorzczkova, Wstęp do językoznawstwa, Warszawa 2007.</li> <li>J. Lyons, Introducción al lenguaje y a la lingüística, Teide, Barcelona, 1984.</li> <li>J. Lyons, Linguistique générale introduction à la linguistique théorique, Paris 1970.</li> <li>C. Otaola Olano, Lexicología y semántica léxica, Madrid: Ediciones Académicas, 2004.</li> <li>G. B. Palmer, Lingüística cultural, Madrid: Alianza Editorial, 2000.</li> <li>J. Pawlik, Selección de problemas de gramática española, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań, 2001.</li> <li>J.R. Taylor, Kategorizacja w języku, Kraków: Universitas, 2001.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|                       | Adresy eZasobów            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

|                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Przykładowe zagadnienia/<br>przykładowe pytania/<br>realizowane zadania | <p><b>I. Filozofia języka</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Wyjaśnij słowa Platona bo kto zna nazwy, zna również i rzeczy</li> <li>Platońska koncepcja poznania</li> <li>Pojęcie kategorii u Arystotelesa</li> <li>Kwestie języka w pracach wybranego filozofa okresu średniowiecza</li> <li>Rozwiń myśl Wilhelma von Humboldta ponieważ dusza ludzka jest kolebką, ojczyzną i domem języka</li> <li>Podstawy filozofii analitycznej wg. Gottloba Fregego</li> <li>Rozwiń myśl Ludwiga Wittgensteina: Człowiek posiada zdolność budowania języków, które pozwalają wyrazić sens nie mając przy tym pojęcia, co i jak każde słowo oznacza. Podobnie też mówimy, nie wiedząc, jak wytwarzane są poszczególne głoski.</li> <li>Rozwiń myśl Wittgensteina: Granice mego języka wskazują granice mego świata.</li> </ol> <p><b>II. Językoznawstwo historyczno-porównawcze</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Dlaczego odkrycie sanskrytu przyczyniło się tak bardzo do rozwoju gramatyki porównawczej?</li> <li>Prawo głosowe Jakoba Grimma</li> <li>Jaki był wpływ teorii ewolucji Darwina na badania językoznawcze w XIX w.?</li> <li>Językoznawstwo historyczne Augusta Schleichera</li> <li>Na czym polegała ofensywa młodogramatyczna?</li> <li>Czego dotyczy tzw. hipoteza Sapira-Whorfa?</li> </ol> <p><b>III. Językoznawstwo współczesne</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Rola Williama Dwighta Whitneya w uniezależnianiu się językoznawstwa</li> <li>Przedmiot językoznawstwa wg. Ferdinanda de Saussurea</li> <li>Język (<i>langue, lingua</i>) a mówienie (<i>parole, habla</i>), językoznawstwo języka a językoznawstwo mówienia</li> <li>Teoria znaku wg. Ferdinanda de Saussurea, niezmiennosc i arbitralnosc znaku</li> <li>Pojęcie systemu w teorii Ferdinanda de Saussurea</li> <li>Stosunki syntagmatyczne i stosunki asocjacyjne pomiędzy znakami w teorii Ferdinanda de Saussurea</li> <li>Na czym polega funkcjonalizm w badaniach Szkoły Praskiej?</li> <li>Funkcje języka wg. Romana Jakobsona</li> <li>Na czym polega podwójna artykulacja języka w teorii André Martineta</li> <li>Behawiorystyczne ujęcie języka przez Leonarda Bloomfielda</li> <li>Pojęcie dystrybucji i transformacji w pracach Zelliga Sabbetaia Harrisa</li> <li>Podstawowe różnice pomiędzy generatywizmem a strukturalizmem</li> <li>Kategoryzacja w językoznawstwie kognitywnym</li> <li>Pojęcia predykatu, argumentu i aktualizatora w ujęciu G. Grossa i X. Blanco (na przykładach)</li> </ol> |
| Praktyki zawodowe<br>w ramach przedmiotu                                | Nie dotyczy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.